

STØTTET AF

Kvægafgiftsfonden

STØTTET AF

Mælkeafgiftsfonden

Er din smittebeskyttelse stærk nok?

Kvægekongres 2026

Lars Pedersen & Malene Budde
SEGES Innovation

SEGES
INNOVATION

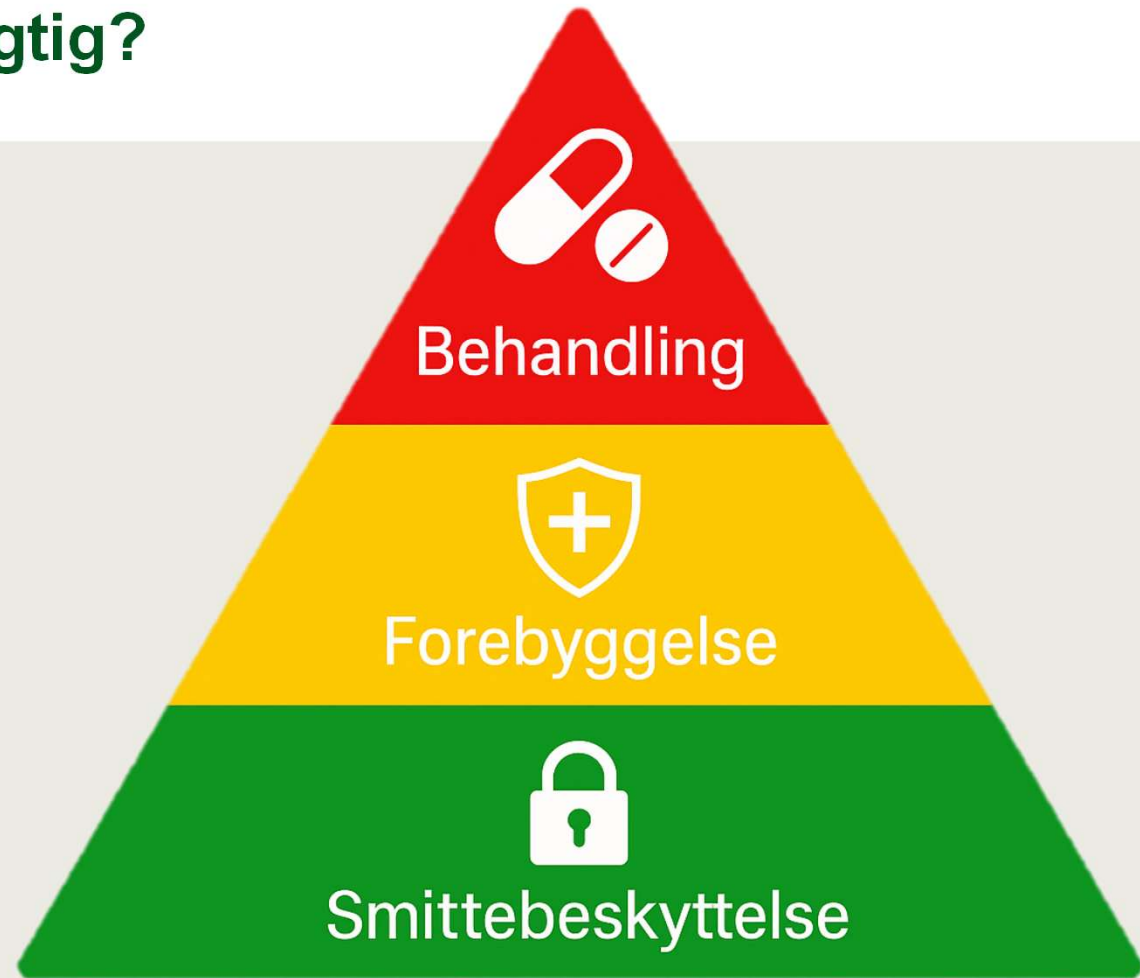
FOTO: COLOURBOX

SEGES
INNOVATION

Hvorfor er smittebeskyttelse vigtig?

Formålet: Sunde dyr og høj dyrevelfærd

Smittebeskyttelse = Management og fysisk foranstaltninger, der er udformet til at reducere risikoen for **introduktion, etablering** og **spredning** af husdyrsygdomme til, fra og inden for en dyrepopulation

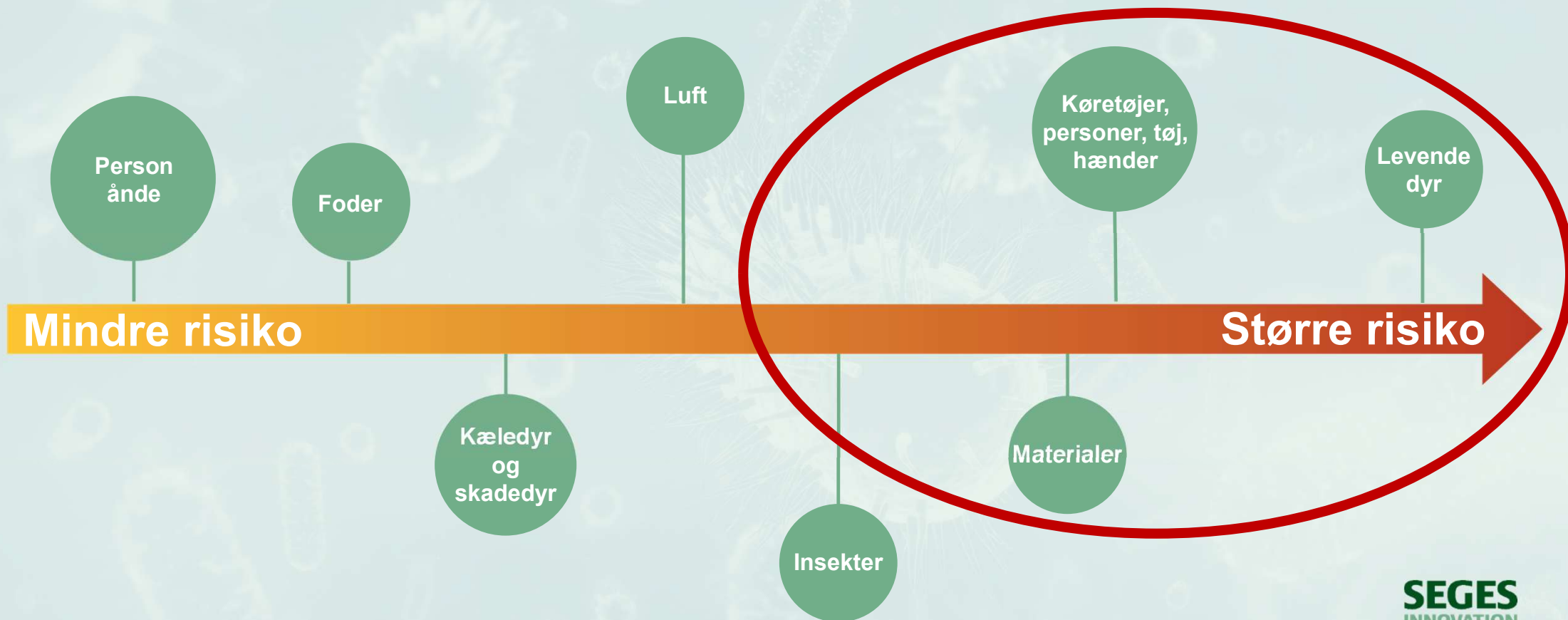

Hvilke sygdomme skal vi beskytte os i mod?

Ikke alle tiltag er lige vigtige

Risiko for introduktion af sygdom

Kilde: Jeroen Dewulf, Gent Universitet

Producent

Manglende viden eller motivation
m.m.

Finansielle

Økonomisk udbytte, begrænsninger eller
incitament m.m.

Barrierer

der hæmmede implementeringen
af sygdomskontrol- og
dyrevelfærdsforanstaltninger

Eksterne

Begrænsninger i tid, arbejdskraft eller
faciliteter m.m.

Sundhedsrelaterede

Negative konsekvenser for dyresundhed
personalets sundhed og sikkerhed

Sådan gjorde vi ...

Pedersen et al., 2025

Landmand og vurderingsperson

Vurderingsperson

Landmand og vurderingsperson

Tegne kort

1
Generel information
og oversigtskort

Observationer

2
Indledende
vurdering

3
Udfyld
observationsliste

Walk and talk

4
Juster
observationsliste

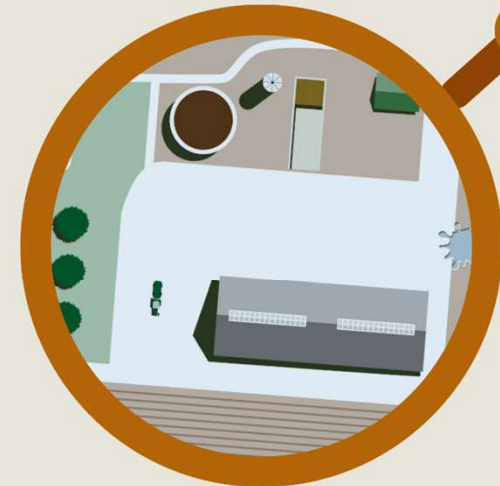
5
Justeret
vurdering

6
Interview
af landmand

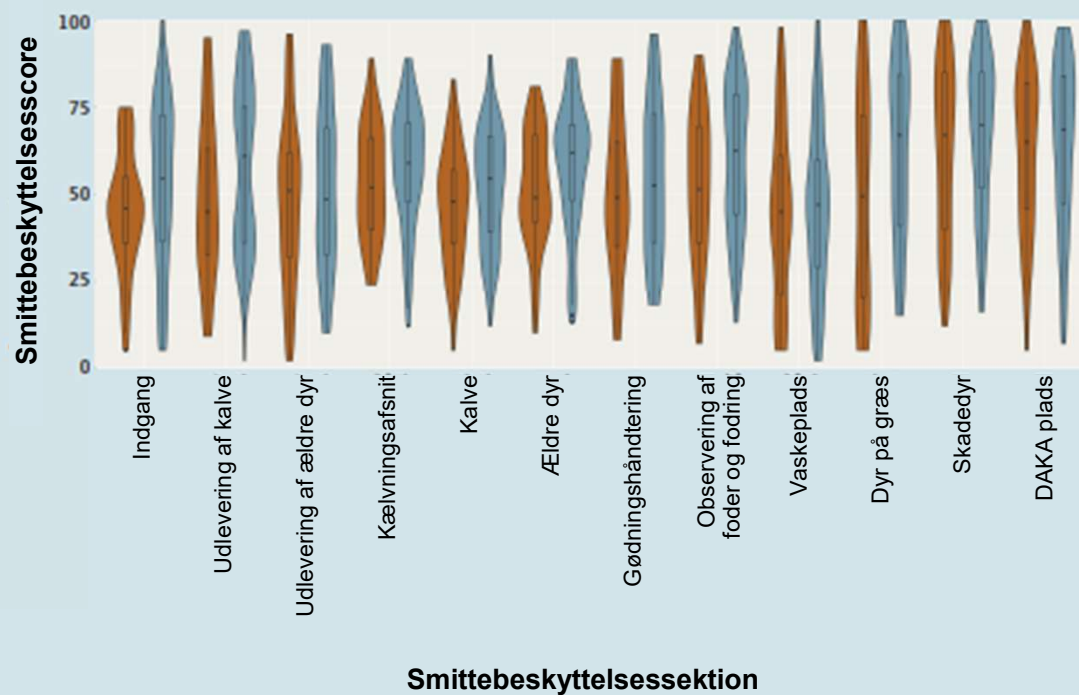
7
Endelig
vurdering

SEGES
INNOVATION

Pedersen et al., 2023

Og her er, hvad vi observerede ...

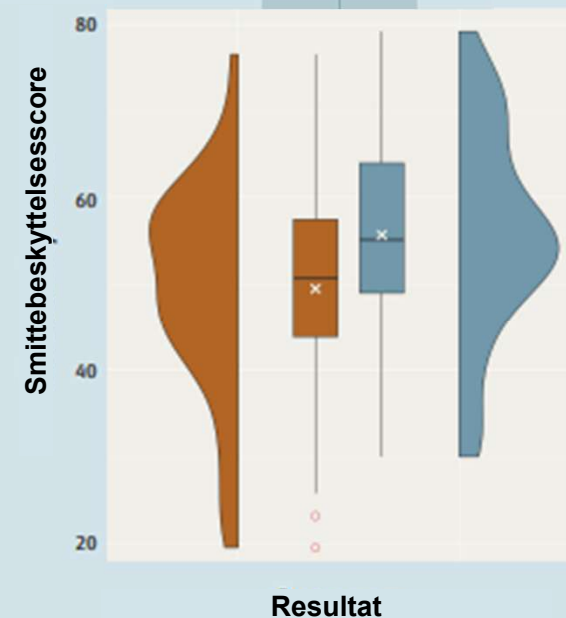
Samlet vægtet
smittebeskyttelsesscore

Case
Kontrol

Ingen bedrifter med
meget god eller
fremragende
smittebeskyttelses-
niveau (score ≥ 80)

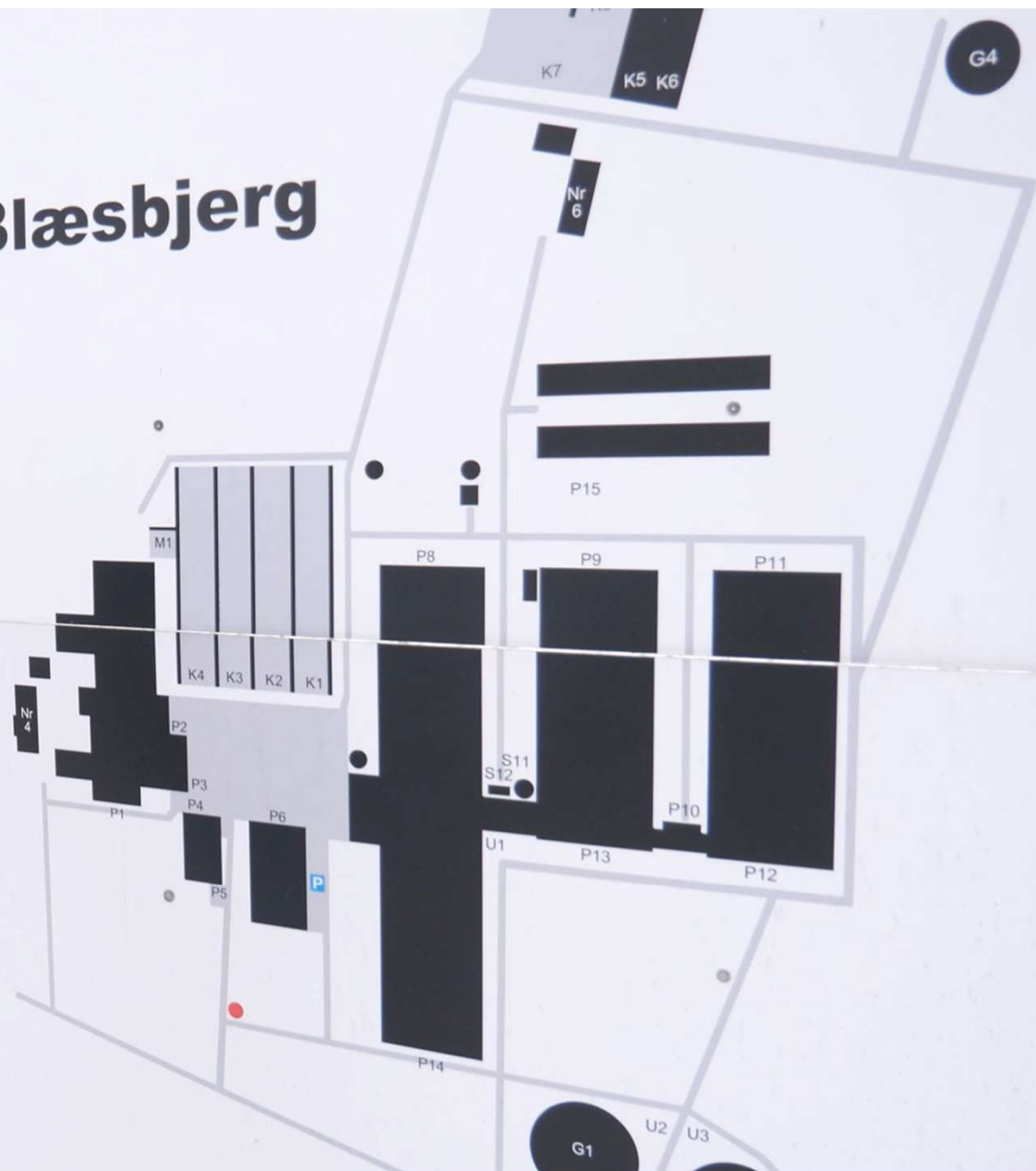
Resultat

SEGES
INNOVATION

Pedersen et al., 2025

SEGES
INNOVATION

St. Blæsbjerg

Antallet af kontakter til en kvægbesætninger

Besætning 200 kører:

- 207 kontakter
- 30 fragtbiler

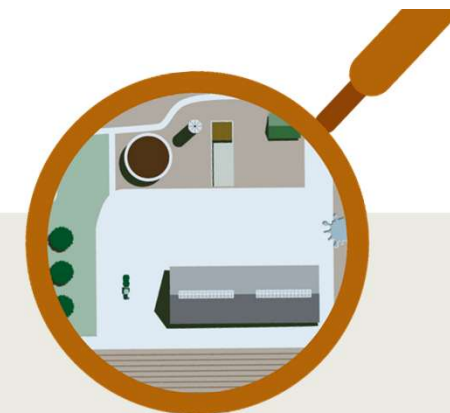
Besætning 675 kører:

- 298 kontakter
- 45 fragtbiler

Antal kontakter - hyppighed i forhold til risici

Eksempel: Ekstern kontakt til besætningen hver anden dag

Sandsynlighed for smitteoverførsel pr. kontakt	Årlig akkumuleret sandsynlighed for at mindst en af kontakterne leder til smitteoverførsel
1/100	84%
1/1000	16%
1/10.000	2%

SEGES
INNOVATION

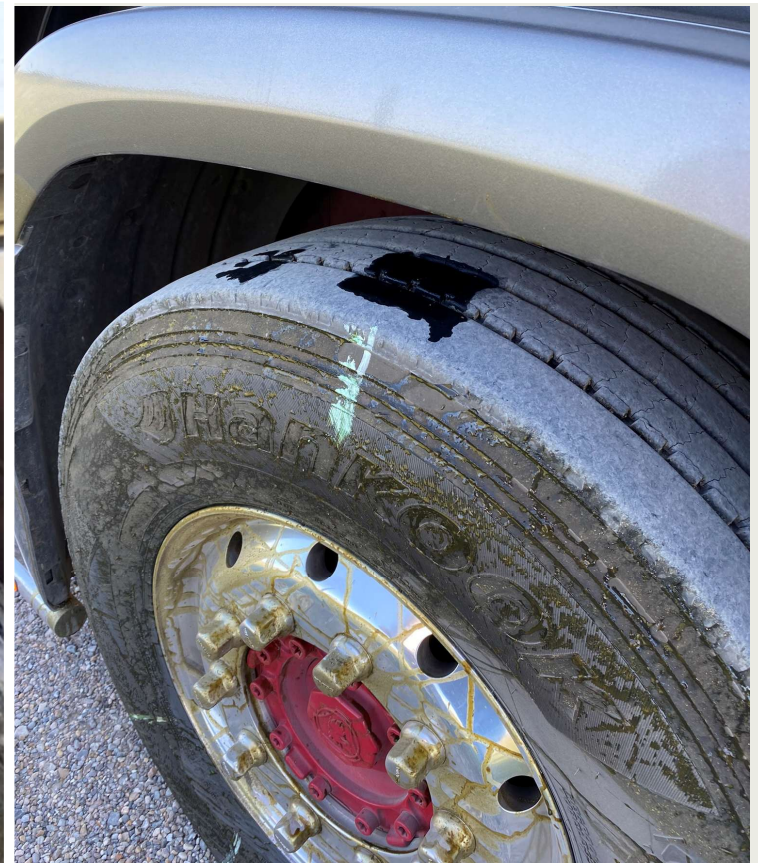
Dækforsøg

Hvor langt kan gødning transporteres på dæk?

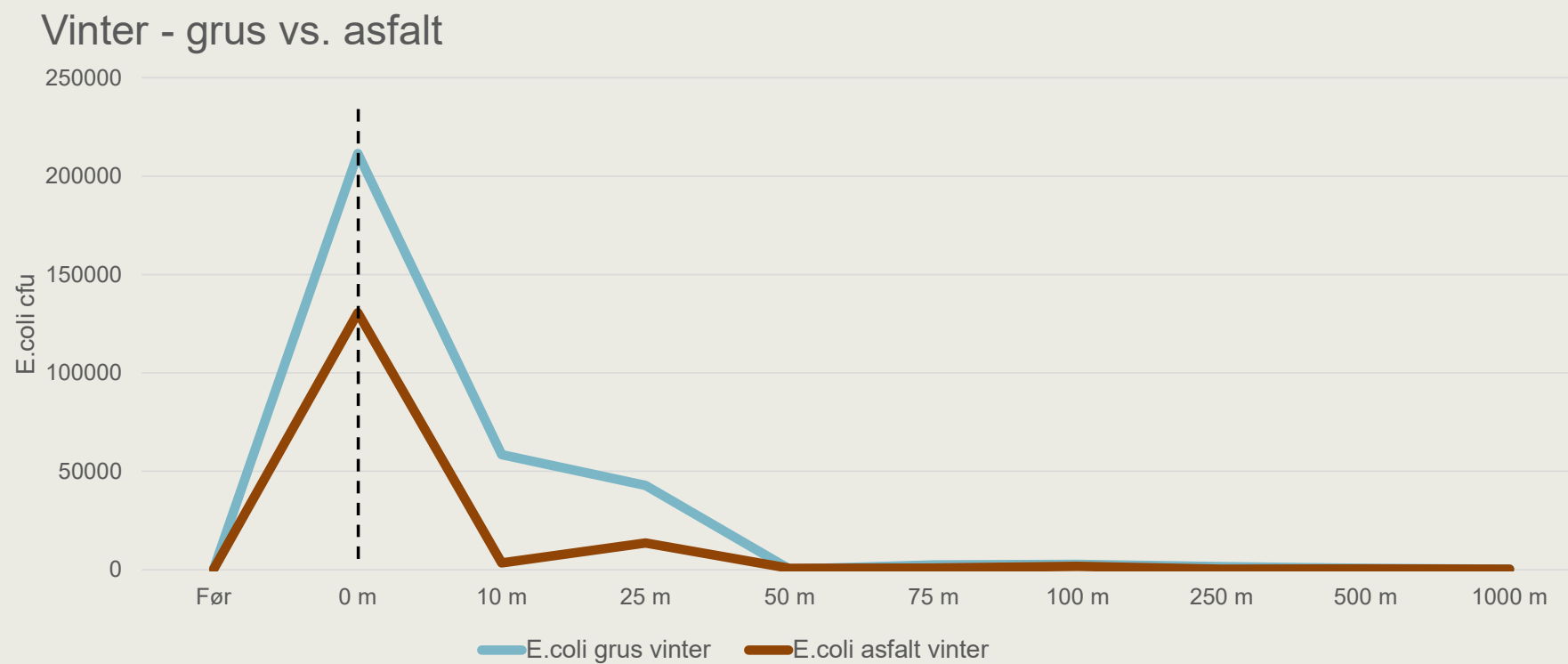
- Sæson – sommer vs. vinter
- Underlag – grus vs. asfalt

Dækforsøg

Resultater - underlag

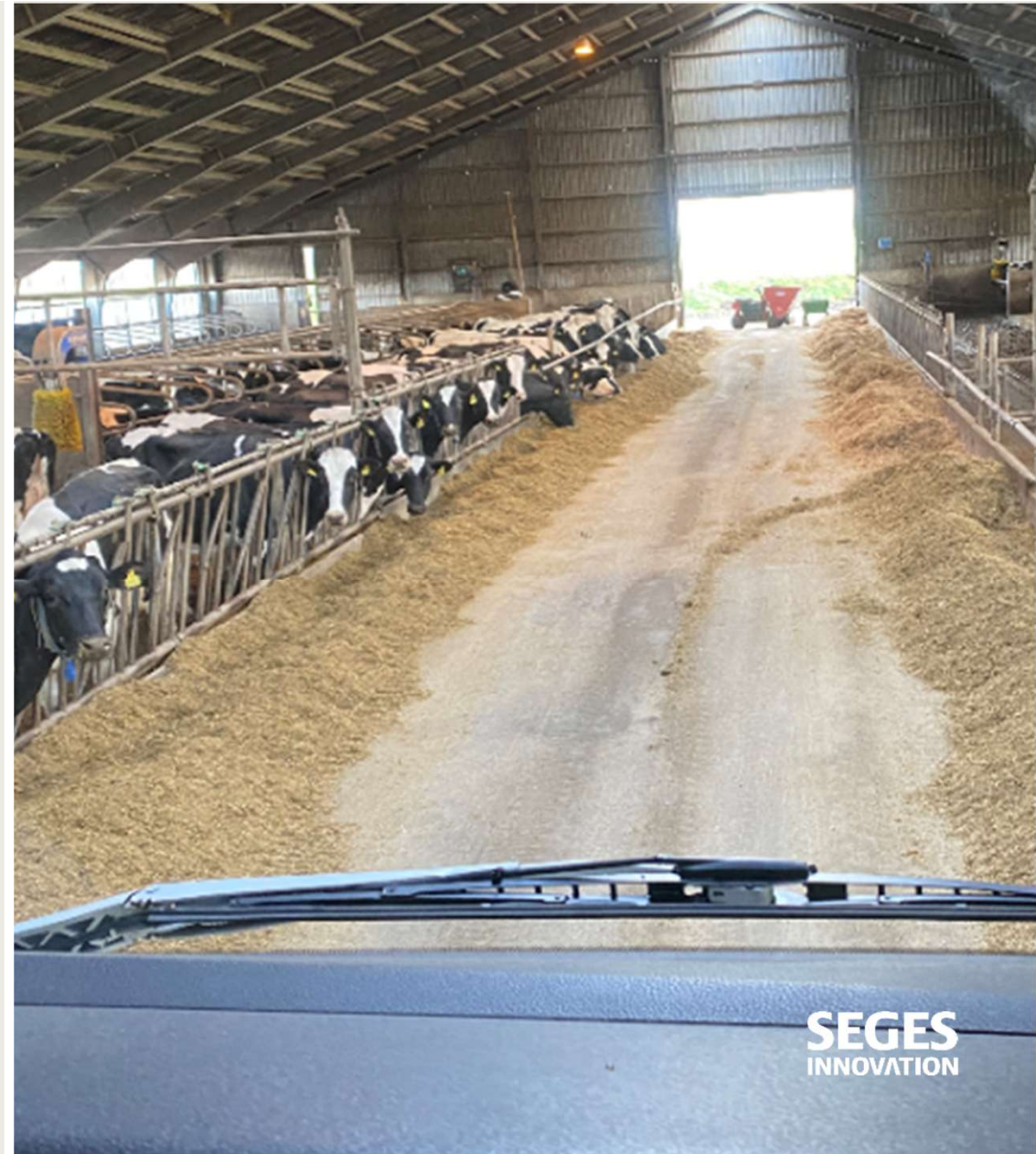
SEGES
INNOVATION

Udlevering af slagtedyr og tyrekalve

25%

I så mange malkekvægsbesætninger
kører lastbilen ind på foderbord eller
i kalvestald!

**Udlevering af
levende dyr**

Få inspiration
til bedre
smittebeskyttelse

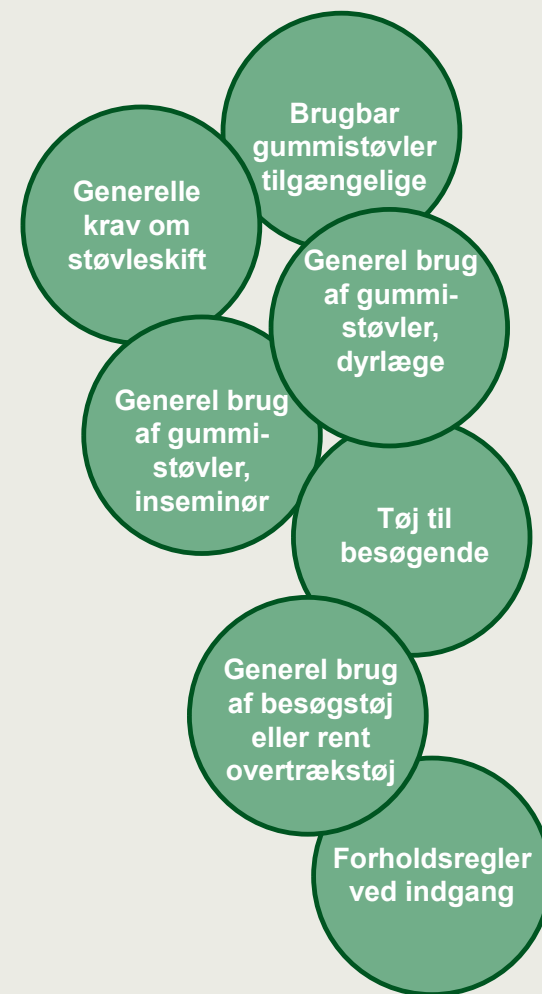
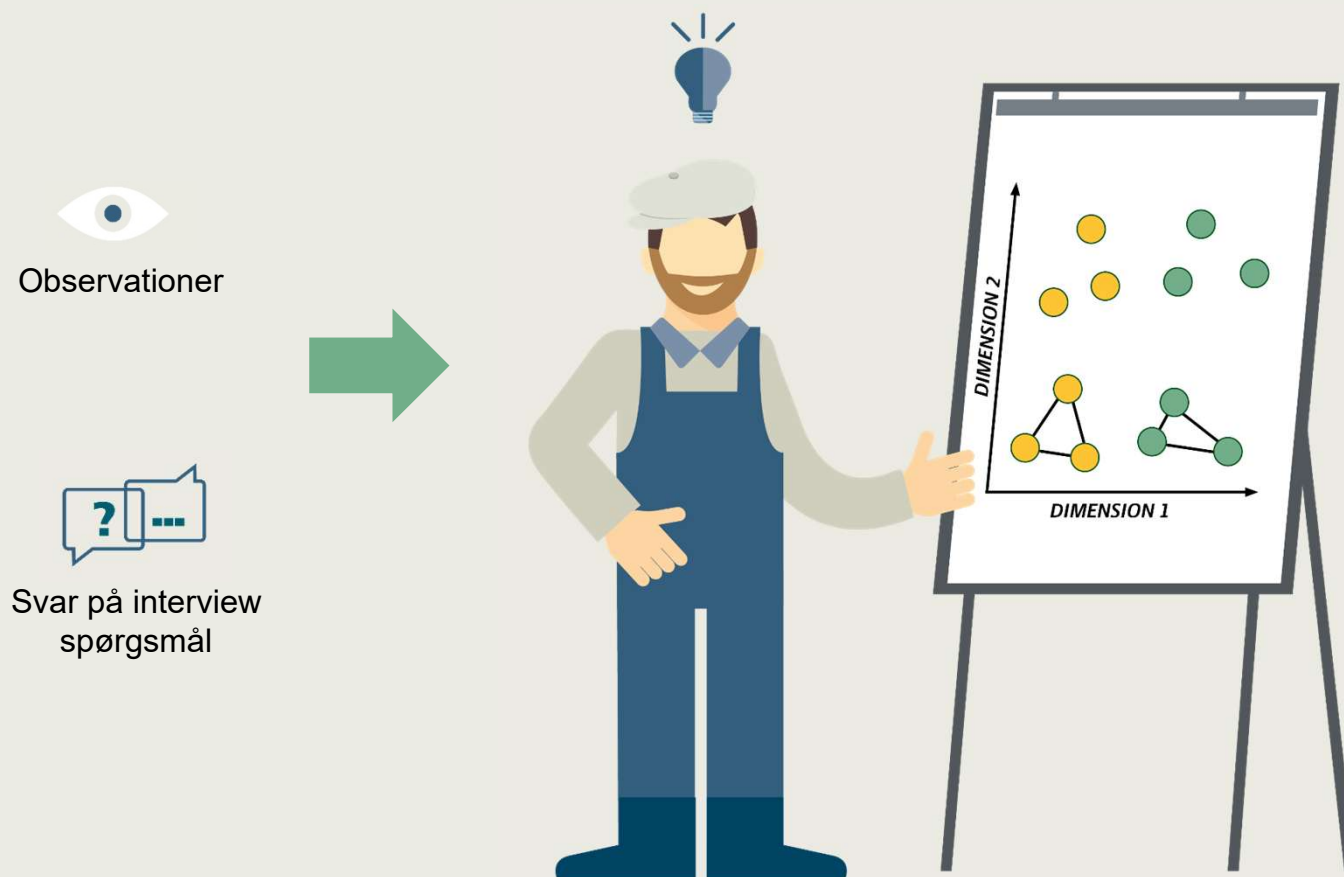

SEGES
INNOVATION

SEGES
INNOVATION

Multikorresponderende analyse

Dårlig smittebeskyttelse ved indgang

Smittepres

Odds ratio

Fortolkning

Højt

~10

10 gange højere sandsynlighed
for at besætning bliver test-positiv

Mellem

~ 4

Fire gange højere sandsynlighed
for at besætning bliver test-positiv

Lavt

~ 1

Samme sandsynlighed
for at blive smittet

Håndtering af foder og gødning

SEGES
INNOVATION

Hvad bør du tage med hjem ...

- Der er **plads til forbedringer** af smittebeskyttelsen – også på din ejendom
- Højere smittepres og flere kontakter – kræver **endnu mere fokus** på smittebeskyttelsen
- Tænk smittebeskyttelse **i alle processer** – fra daglig drift til ombygning
- Smittebeskyttelse er mere end en plan – **det er et mindset**

